

ВСТУП

Ринкові засади господарювання, впроваджені в Україні від початків її незалежності, істотно вплинули на всі складові економічних відносин, але насамперед на відносини фінансово-економічні, що за цих умов стають основними регуляторами виробничої, посередницької та інших видів підприємницької діяльності суб'єктів господарювання. Адже ринкові відносини – це передусім відносини фінансово-економічні.

Пропонований увазі читачів «Фінансово-економічний словник» містить визначення і тлумачення понад 12000 понять зі сфери фінансово-економічних відносин, охоплюючи таку проблематику: фінансова система держави, місцеві фінанси, фінанси підприємств, фінансування та кредитування підприємницької діяльності, бухгалтерський (фінансовий), податковий, управлінський облік, аудит, цінні папери і фондовий ринок, грошовий обіг, фінансове планування, аналіз фінансового стану підприємств, фінансовий менеджмент, міжнародні фінанси, податкова система, податкове планування, страхування, інвестування та інвестиційний аналіз, теоретична та прикладна економіка, економічна кібернетика, маркетинг, реклама та інші.

Створюючи цей словник, автори ставили за мету зробити видання корисним як для фахівців-практиків, котрі працюють у бюджетній сфері, фінансових органах, на підприємствах і в приватному бізнесі, так і для науковців, аспірантів, студентів. У роботі над словником широко використано наукові монографії, енциклопедії, навчальну літературу, законодавчі акти, довідкові видання, а також наукові статті з широкого кола періодичних фахових видань.

З огляду на те, що словник призначений для тих, хто цікавиться фінансовою економікою (як для професіоналів, так і початківців), у ньому висвітлено і найпростіші терміни, і складніші професійні поняття, що стосуються різних сфер економіки держави. Таке поєднання забезпечує словникові універсальний характер, визначає його актуальність і потрібність для найширшого кола користувачів.

Статті словника розміщено в алфавітному порядку. Для складних термінів-словосполучень, які у словнику розташовані за принципом основного (опорного) слова, подано їхні варіанти з найбільш уживаним порядком слів із відсиланням до відповідної словникової статті. Наприклад: **ФІНАНСОВИЙ РИНОК** – див. *Ринок фінансовий*; **КОНТРОЛЬНИЙ ПАКЕТ АКЦІЙ** – див. *Пакет акцій контрольний*. Окремі категорії, котрі є складовими узагальнених понять, витлумачуються через відсилання до цих понять. Наприклад: **ЕКСПОРТНИЙ ЛІЗИНГ** – див. *Лізинг*.

Пропонована праця відбиває шукання в галузі української фінансово-економічної термінології, що перебуває в процесі відпрацювання і розвитку, мусить відгукуватися на мінливі реалії поточної практики, потребує постійного поповнення та оновлення.

Фіксуючи у словнику реальний стан сучасної фінансово-економічної термінології, автори водночас намагалися, наскільки це було можливим і не порушувало змісту понять, коригувати окремі терміни й терміносполуки, приводити їх до відповідності зі словотворчими засобами української мови, уникати недоречних чужомовних впливів

(безперечно, зберігаючи при цьому конструктивну інтернаціональну, у витоках – латинськомовну, притаманну багатьом європейським мовам основу численних термінів, що вже давно прищепилися й адаптувалися в українській мові). Зрештою, користувачам словника, усім зацікавленим у розвитку нашої фінансово-економічної думки, слід самим більше експериментувати і вдосконалювати термінологію на українськомовній основі, сміливіше впроваджувати нові відповідники, шукати виваженої, розумної діалектики між запозиченим і власним – саме на такий продуктивний шлях опрацювання своєї термінології давно стали німці, французи, японці, поляки, чехи, науковці інших країн.

Послідовно дотримуючись чинного «Українського правопису» й укладеного за ним нормативного «Орфографічного словника української мови», автори уточнювали деякі правописні розбіжності, які з різних причин трапляються в нашій термінології (наприклад, *дохід, дохідний, дохідність* замість *доход, доходний, доходність* та інші випадки історичних чергувань звуків; уживання апострофа і подвоєння приголосних у словах іншомовного походження), надавали перевагу закінченням *-ові, -еві, -сві* у давальному відмінку однини іменників другої відміни, а також прагнули зберегти певні стилістично-синтаксичні особливості, притаманні науковому стилеві української мови.

Для правильного відтворення (згідно з вимовою і написанням) власних (географічних) назв іншомовного походження та назв грошових знаків країн світу (у яких теж важливо зберегти відповідність оригіналові) автори скористалися приміткою до § 15 чинного правопису, згідно з якою у згаданих назвах етимологічний латинський «g» мови-джерела можемо передавати українським «г» (крім назв, давно засвоєних українською мовою).

Автори дякують усім, хто сприяв опрацюванню матеріалів цього видання, і будуть вдячні за всі конструктивні пропозиції, які можуть прислужитися для подальшого опрацювання і вдосконалення структури та змісту словника. Адже, як стверджував відомий англійський історик і літератор Семюел Джонсон, «словники – все одно що й годинники. Навіть найгірші з них кращі, ніж ніякі, і навіть від найкращих не можна очікувати абсолютної точності». Ми з вдячністю сприйmemo зауваження щодо неточностей та обґрунтовані пропозиції щодо введення нових термінів, які можуть бути використані в подальших виданнях.